

Kitaabka Daanyeel - Boqol iyo Toddobaatan iyo Lixaad

Muujintii Ilaahiga ahayd iyo Baraaruggii Ugu Dambeeyay: Aragtiyo ka yimid Riyadii Daanyeel

Jeff Pippenger
2024-04-06

Cutubka tobnaad ee Daanyeel, Jibriil wuxuu fulinayaa hawsha ah inuu dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya u soo bandhigo fasiraadda dhammaystiran ee kitaabka Daanyeel. Daanyeel wuxuu matalaa dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya, kuwaas oo, kitaabka Muujintii ku jira, ah boqol iyo afar iyo afartan kun. Sidaas darteed, boqolka iyo afarta iyo afartanka kun waxay ku baraarugaan inay gartaan in la kala firdhiyey, sida uu Daanyeel u matalayo cutubka sagaalaad. Waxay kaloo ku baraarugaan fahamka ah in imtixaanka weyn ee lagu go'aamiyo masiirkooda weligood ah uu yahay imtixaanka sawirka bahalka, kaas oo dhacaya ka hor intaan la shaabadayn, iyo ka hor intaan albaabka nimcadu xidhmin sharciyada Axadda ee Maraykanka. Waxay u barooranayaan niyad-jabkii ku soo wajahay 18-kii Luulyo, 2020, xaaladdaasna waxaa lagu siiyaa aragti Masiixa oo ku sugan Quduuska ugu Quduusan, sida uu Ishacyaah u matalayo cutubka lixaad.

Aragtidaas, sida ay u muujiyeen labadaba Daanyeel iyo Ishacyaah, waxay u saamaxaysaa inay hortiisa Rabbiga ammaanta leh ku arkaan xaaladdooda kharriban, labadooduna ciidday ku hoosaysiiyaan. Dabadeed Ishacyaah wuxuu maqlaa su'aasha la weydiinayo cidda Ilaah u diri doono dadkiisa, Ishacyaahna isagaa isu soo bandhiga, hase yeeshee marka hore waa la daahiriya.

Markaasaan idhi, Hoogaygaay baa ii sugnaaday! Waayo, waan halligmay; maxaa yeelay, waxaan ahay nin bushimo aan nadiif ahayn leh, oo waxaan dhex degganahay dad bushimo aan nadiif ahayn leh; waayo, indhahaygu waxay arkeen Boqorka ah Rabbiga ciidammada. Markaasaa mid serafiyiintii ka mid ahi ii soo duulay, isagoo gacantiisa ku sita dhuxul nool oo uu birqaaddo kaga soo qaaday meesha allabariga, oo afkaygay saaray, oo yidhi, Bal eeg, tani waxay taabatay bushimahaaga; xumaantaadiina waa lagaa qaaday, dembigaagiina waa la kafaaragguday. Oo weliba waxaan maqlay codkii Rabbiga oo leh, Yaan diraa, oo yaa noo tegi doona? Markaasaan idhi, Waa i kan; i dir. Ishacyaah 6:5–8.

Ishacyaah waxaa lagu daahirsaday dhuxul laga soo qaaday meeshii allabariga, Daani'eelna waxaa lagu daahirsaday isagoo arkaya muraayadda aragga sababta leh, taas oo keenta in kii eegaaba uu isu beddelo ekaanta sawirka uu eegayo. Ishacyaah waxaa loo sheegay inuu farriinta u qaado dad maqla laakiin aan maqlin, oo arka laakiin aan arkayn.

Oo wuxuu yidhi, Tag, oo dadkan u sheeg, Hubaal waad maqli doontaan, laakiinse ma aydaan garanayn; hubaal waad arki doontaan, laakiinse ma aydaan gartaan. Dadkan qalbigooda cayili, dhegahoodana culaysii, indhahoodana xidh; waaba intaasoo ay indhahooda wax ku arkaan, dhegahoodana wax ku maqlaan, qalbigoodana wax ku gartaan, oo ay soo noqdaan, oo la bogsiiyo. Ishacyaah 6:9, 10.

Ishacyaah wuxuu doonayaa inuu ogaado ilaa goorma uu la macaamilayo dadka wax garta oo haddana aan fahmin oo aan garanayn, sidaas darteed ayuu weyddiinayaa su'aasha ah, "ilaa goorma?"

Markaasaan idhi, Rabbiyow, ilaa goormaa? Oo isna wuu ii jawaabay, Ilaa magaalooyinku ay cidloobaan oo aan deggane lahayn, oo guryuhuna ay ninla'aan ahaadaan, oo dalkuna uu aad u baabba'o, oo Rabbiguna dadka meel fog geeyo, oo ay ka jirto dayac weyn dalka dhexdiisa. Ishacyaah 6:11, 12.

Dhulka mawduuca ka ah waxsii-sheegidda Kitaabka Quduuska ah ee maalmaha ugu dambeeya waa Maraykanka, kaas oo ah "mid gebi ahaanba la cidleeyey," marka halaagga qaran lagu keeno riddada qaran ee sharciga Axadda. Aayadda afartan iyo kow ee Daanyeel kow iyo toban waxaa hore loogu tusaaleeyey aayadda lix iyo toban ee isla cutubkaas. Aayadda afartan iyo kow, "ka-tagidda weyn ee dhexda dalka ka jirta" waxaa lagu aqoonsaday in "kuwa badan" la afgembiyo. Farriinta Ishacyaah, oo Ciise tixraacay markii uu la hadlay Yuhuuddii muranka badnayd intii uu taariikhdiisa dhex joogay dadka, waxay muujinaysaa in marka dad hore axdi ula lahaa la dhaafayo, markaas ay leeyihiin dhego iyo indho aan waxba garanayn ama aragti lahayn. Farriinta Ishacyaah waxay matalaysaa yeedhidda ugu dambaysa ee Adventism-ka La'odikiya, taas oo ku dhammaanaysa sharciga Axadda, halkaas oo Adventism-ka La'odikiya laga tufayo afka Rabbiga.

Wuxuu kaloo geli doonaa dalka ammaanta badan, oo dalal badanna waa la ridi doonaa; laakiinse kuwanu waxay ka baxsan doonaan gacantiisa, kuwaas oo ah Edom, iyo Moo'aab, iyo madaxda reer Cammoon. Daanyeel 11:41.

Ishacyaah iyo Daanyeel waxaa la siiyey masuuliyadda inay La'odikiya u gudbiyaan baaqa ugu dambeeya, oo taabashadii saddexaad ee Daanyeel ee cutubka tobnaadna waxaa loogu xoogeeyey hawshaas.

Markaasaa waxaa mar kale ii yimid mid u eg muuqaal nin, wuuna i taabtay oo i xoogsiiyey, oo wuxuu yidhi, Ninyahow aad loo jecelyahow, ha baqin; nabad ha kuu ahaato; xoog yeelo, haa, xoog yeelo. Oo markuu ila hadlay, waan xoogaystay, oo waxaan idhi, Sayidkaygu ha hadlo; waayo, adigu waad i xoogsiisay. Daanyeel 10:18, 19.

Daaniyeel waxaa la xoojiyey si uu u bixiyo farriintii uu u yimid inuu garto markii Miikaa'iil hoos u degay cutubka tobnaad. Ishacyaah waxaa loo sheegay in uu u baahnaan doono inuu bixiyo farriinta ilaa sharciga Axadda. Marka la joogo sharciga Axadda waxaa la aasaasi doonaa hadhay.

Markaasaan idhi, Rabbiyow, ilaa goormaa? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Ilaa ay magaalooyinku baabba'aan oo aanay deggane lahayn, oo guryuhuna ay ka madhnaadaan dad, oo dalkuna uu gebi ahaanba cidlo noqdo, Oo Rabbiguna uu dadka meel fog fog u raro, oo uu dalku dhexdiisa ka noqdo dayac weyn. Laakiin weliba waxaa ku hadhi doona meel tobnaad; oo mar kale ayay soo noqon doontaa, oo waa la cuni doonaa; sida geed teil ah, iyo sida geed qudhac ah, oo dheecaankoodu ku jiro markay caleemahooda daadiyaan; sidaas oo kale farcanka quduuska ahi wuxuu ahaan doonaa dheecaankiisa. Ishacyaah 6:11-13.

Marka ay jiri doonto “ka-tegid weyn oo dhexda dalka ah” (xilliga sharciga Axadda), waxaa la muujin doonaa “tobanmeelood meel,” kaas oo “nuxurkiisu” yahay “farcanka quduuska ah.” Asalka erayga Cibraaniga ah ee loo tarjumay “tobanmeelood meel” waa “meeltobnaad.” Rabbigu wuxuu yeelan doonaa “meeltobnaad” ah kuwa “soo noqday,” xilliga sharciga Axadda.

Oo dhammaan meeltobnaadka dalka, ha ahaado kan abuurka dalka ama kan midhaha geedaha, Rabbiga ayuu leeyahay; Rabbiga quduus buu u yahay. Oo haddii nin doonayo inuu wax ka furto meeltobnaadkiisa, ha ku daro qaybteeda shanaad. Oo xagga meeltobnaadka lo’da ama adhiga, wax kasta oo usha hoosteeda mara, kan tobnaad Rabbiga quduus buu u ahaan doonaa. Laawiyyintii 27:30–32.

“Meeltobnaadka” “soo noqda” waa quduus Rabbiga, waana qaybta Rabbiga.

Waayo, qaybta Rabbigu waa dadkiisa; Yacquubna waa saamigii dhaxalkiisa. Sharciga Kunoqoshadiisa 32:9.

Kuwa soo noqday ka hor sharciga Axadda waa kuwa uu Yeremyaah matalayey, kuwaas oo la kulmay niyad-jabkii ugu horreeyey, kuwaas oo Rabbigu u ballanqaaday in haddii ay soo noqdaan ay ahaan doonaan afka Rabbiga, ama kuwa ku hadla magiciisa.

Erayadaadii waa la helay, anna waan cunay; oo hadalkaaguna wuxuu ii noqday farxadda iyo rayraynta qalbigayga; waayo, magacaaga ayaa laygu magacaabaa, Rabbiyow Ilaaha ciidammada. Kuma aanan fadhiisan shirka kuwa wax quudhsada, kumana aanan rayrayn; kaligay baan u fadhiistay gacantaada aawadeed, waayo, waxaad iga buuxisay caro. Bal maxaa xanuunkaygu u yahay mid joogto ah, nabarkayguna aanu u bogsan karin oo diida in la bogsiiyo? Miyaad ii ahaan doontaa sida mid beenaale ah oo kale, iyo sida biyo baaba’a? Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Haddaad soo noqoto, markaas waan ku soo celin doonaa, oo hortaydaad istaagi doontaa; oo haddaad qaaliga ka kala baxdo kan liita, waxaad ahaan doontaa sida afkayga oo kale; iyagu ha kuugu soo noqdeen, laakiinse adigu ha ugu noqon iyaga. Oo dadkan waxaan kaaga dhigi doonaa derbi naxaas ah oo deyr leh; way kula diriri doonaan, laakiinse kaa adkaan maayaan; waayo, anigu waan kula jiraa inaan ku badbaadiyo oo aan ku samatabbixiyo, ayaa Rabbigu leeyahay. Oo gacanta kuwa sharka leh waan kaa samatabbixin doonaa, oo gacanta kuwa cabsida leh waan kaa furan doonaa. Yeremyaah 15:16–21.

Hadhaaga ama tobnaadka ku soo noqda markhaatifurka Ishacyaah waxay ahayd in la cuno, waayo iyaga ayaa la siiyey farrinta Ilaah, oo Eraygiisuna wuxuu ahaa in la cuno. Waxay ahaayeen kuwii noqon lahaa afka Ilaah, oo sidaas ku soo bandhigi lahaa Erayga Ilaah oo ay cuni lahaayeen kuwa badbaado doonaya. Yeremyaah ma uu fadhiisan “shirkii kuwa wax quudhsada,” waayo, sidii Daanyeel oo kale, markuu arkay muujintii “shirkii kuwa wax quudhsada” way carareen. Yeremyaah wuxuu mooday in Ilaah u been sheegay, waayo gacanta Ilaah ayaa oggolaatay niyad-jabkii ugu horreeyey ee Abriil 19, 1844 taariikhda Millerite-ka, iyo Luulyo 18, 2020 maalmaha ugu dambeeya. Ballankii Yeremyaah loo sameeyey wuxuu ahaa in hadduu “soo noqdo,” oo marinka Ishacyaahna, “tobnaadku” “soo noqdo.”

Haddii Yeremyaah “soo noqdo,” wuxuu ka mid yahay “tobnaadka” Ishacyaah, kaas oo quduus ah, oo ah qaybta Rabbiga, “maaddadiisuna” ay ku jirto iyaga. Ereyga Cibraaniga ah ee “maaddo” wuxuu ka dhigan yahay tiir, oo in laga dhigo “tiir” waa ballantii la siiyey reer Filadelfiya.

Kan guulaysta ayaan ka dhigi doonaa tiir macbudka Ilaahayga ku dhex yaal, dibaddana mar dambe kama bixi doono; oo waxaan isaga ku qori doonaa magaca Ilaahayga, iyo magaca magaalada Ilaahayga, taas oo ah Yerusaleemta cusub, oo samada kaga soo degaysa Ilaahayga xaggiisa; oo weliba waxaan isaga ku qori doonaa magacayga cusub. Kii dhego leh, ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha. Muujintii 3:12, 13.

“Tiirka,” oo ah “nuxurkooda,” waxay ka dhigan tahay isu-geynta Ilaahnimada iyo bini’aadannimada, waayo Masiiixu waa “tiirka” taageera macbudka.

“Anigoo ku jira xaaladdan murugada iyo quusashada leh ayaan ku riyooday riyo saamayn qoto dheer ku reebtay maskaxdayda. Waxaan ku riyooday anigoo arkaya macbud, kaas oo dad badan u soo qulqulayeen. Kuwa keliya ee magangalka ka dhigta macbudkaas ayaa badbaadi doona marka wakhtigu xidhmo. Kuwa dibadda ku hadha oo dhammu weligood way lumi doonaan. Dadkii badnaa ee dibadda joogay, iyagoo ku mashquulsan jidadkooda kala duwan, waxay ku majaaniloodeen oo ku jeesjeeseen kuwii macbudka gelayay, waxayna u sheegeen in qorshahan badbaadadu uu yahay khiyaano xeeladeysan, oo dhab ahaantii aanu jirin wax khatar ah oo la iska ilaaliyo. Xataa qaar bay qabteen si ay uga horjoogsadaan inay ku degdegaan gudaha derbiyada.”

“Anigoo ka baqaya in laygu jeesjeeso, waxaan u maleeyey in ay iigu habboonayd inaan sugo ilaa ay badnidu kala dareerto, ama ilaa aan geli karo iyaga oo aan i arag. Laakiin tiradu way sii korodhay halkii ay ka yaraan lahayd, oo anigoo ka baqaya inaan soo daaho ayaan degdeg uga baxay gurigayga oo waxaan dhex maray dadkii badnaa. Welwelkayga ku saabsan inaan macbudka gaadho aawadiis ma aanan dareemin, mana aanan danayn, dadkii badnaa ee igu hareeraysnaa. Markii aan galay dhismaha, waxaan arkay in macbudka weyn lagu tiiriyey hal tiir oo aad u weyn, oo tiirkaasna lagu xidhay wan si xun loo jarjaray oo dhiig baxaya. Annaga halkaas joogney waxay noo muuqatay inaan ogayn in wankaas loo jeexjeexay oo loo nabaray annaga aawadeen. Kuwa macbudka soo galaya oo dhammu waa inay hortiisa yimaadaan oo dembiyadooda qirtaan.

“Wanka ka horreysay ee ku dhowaa Wanka waxaa yiilay kuraas sare loo qaaday, oo ay ku fadhiyeen koox dad ah oo u muuqday kuwo aad u faraxsan. Iftiinka samadu wuxuu u ekaa inuu ka ifayo wejiyadooda, oo waxay ammaaneen Ilaah, waxayna qaadeen heeso mahadnaq farxadeed leh oo u ekaa sida muusigga malaa’igta. Kuwanu waxay ahaayeen kuwii Wanka hortiis yimid, dembiyadoodii qirtay, cafis helay, oo imminkana sugayay iyagoo farxad leh filasho dhacdo farxad weyn leh.”

“Xataa ka dib markii aan gudaha dhismaha galay, cabsi ayaa igu soo degtay, iyo dareen ceeb ah oo ah inaan is-hoosaysiiyo dadkan hortooda. Laakiin waxaa ii muuqatay in laygu khasbay inaan hore u socdo, oo waxaan si tartiib ah ugu sii wareegayay tiirka si aan u wajaho wananka, markaas buun baa yeedhay, macbudkiina wuu gariiray, qaylo guuleed ayaa ka yeedhay quduusiintii isu timid, iftiin cabsi leh ayaa dhismahii iftiimiyey, dabadeedna wax walba waxay

noqdeen gudcur aad u madow. Dadkii faraxsanaa dhammaantood way la tageen iftiinkii, aniguna kaligay ayaa layga tegay anigoo ku dhex jira argagaxa aamusan ee habeenka. Waxaan ku toosay xanuun nafsi ah, oo si dhib leh ayaan iskaga dhaadhicin karay inaan riyoonayey. Waxay ila ahayd in halaaggaygu go'an yahay, oo Ruuxii Rabbigu iga tegey, oo aan mar dambe soo noqonayn." Testimonies, volume 1, 27.

"Walaxda," taas oo ku jirta toban meelood oo meelka soo noqda, waa "tiirka" macbudka haya. Daanyeel wuxuu arkay riyadii sababta dhalisa ee Wanka lagu qodbay tiirka, Wankuna wuxuu ahaa "tiirka". Markii Daanyeel arkay riyadaas weyn, waxaa loo beddelay ekaanta tiirka; oo sidaas oo kale tobnaadka Ishacyaahna waxay gudahooda ku leeyihiin "walaxda" (tiirka), walaxdaasna waa in la "cuno" kuwa doonaya inay macbudka galaan oo dhan. Kuwii macbudka gala oo cuna walaxda waa adhiga kale ee Ilaah, kuwaas oo ka jawaaba farriinta calamadda kor loo taagay xilliga sharciga Axadda, marka uu dalka ka jiro ka-tegid weyn. "Abuurka quduuska ah," oo ah walaxda Ishacyaah, waa Wankii la gowracay tan iyo aasaaskii dunida.

Tobankii ku soo noqda ayaa laga samatabbixin doonaa gacanta kuwa sharka leh, markii sharciga Axadda kala-soocidda Filadelfiya iyo La'odikiya loo gooyo weligeed, oo markaas kuwo badan la rido. Kuwii la riday waxaa lagu aqoonsadaa inay yihiin kuwa sharka leh oo aan wax garanayn. Waxa kale oo laga samatabbixin doonaa gacanta kuwa laga cabsado, waayo ma ay qaadan doonaan calaamadda bahalka.

Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay: Aniguna waxaan dadkii badnaa ee Masar ku baabbi'in doonaa gacanta Nebukhadreesar oo ah boqorka Baabuloon. Isaga iyo dadkiisa la jira, kuwa quruumaha ugu cabsida badan, ayaa loo keeni doonaa inay dalka halligaan; oo waxay seefahooda ku qaadi doonaan Masar, oo dalka waxay ka buuxin doonaan kuwa la laayay. Oo waxaan webiyada ka dhigi doonaa engegan, oo dalka waxaan gacanta kuwa sharka leh ugu iibin doonaa; oo dalka waxaan ka dhigi doonaa cidla, iyo wax kasta oo ku jira oo dhanba, gacanta shisheeyaha aawadeed; aniga Rabbiga ah ayaa sidaas ku hadlay. Ishacyaah 30:10–12.

"Kuwa laga cabsado oo quruumaha ka mid ah" waa ciidanka wakiilka ah ee boqorka woqooyi. Calanka kor loo qaado wakhtiga sharciga Axadda waxaa laga samatabbixiyaa gacanta bikradaha nacasyada ah, ama kuwa sharka leh, waxaana kaloo laga samatabbixiyaa gacanta kuwa laga cabsado oo quruumaha ka mid ah. Arrinta aan halkan ka hadlayno waa in Ishacyaah, iyo Daanyeel, iyo Yeremyaah, iyo Yexesqeel, iyo Yooxanaa dhammaantood loo adeegsado inay matalaan sarakicidda iyo awood-siinta boqol iyo afartan iyo afarta kun ee ka soo noqda niyad-jabkii Luulyo 18, 2020. Aragtidii ugu dambaysay ee Daanyeel, taas oo ah aragtidii laga siiyey webiga Xiddeqel, Daanyeel waxaa la fahamsiiyaa aragtiyada gudaha iyo dibadda ee Erayga nebinnimada ee Ilaah, waxaana loo xoogeeyaa inuu farriintaas soo bandhigo.

Farriinta gudaha iyo dibaddaba waxa la isu geeyaa iyadoo lala xiriirinayo qeexidda nebiyadeed ee madaxa, ama "qalcadda," ee ku jirta aayadda tobnaad, taas oo tilmaamaysa dagaalka Ukraine ee uu hadda Putin wado. Furaahas lagu aqoonsanayo madaxa wuxuu leeyahay adeegsiga gudaha iyo dibadda, bilowga dagaalkaasuna wuxuu calaamadeeyaa muddada ay labada madaxba noqdaan mawduuc wax sii sheegid. Qalcadda ama madaxa oo ah Ruushka waxa uu tilmaamayaa dagaalkii labaad ee wakiillada lagu dirirayo, kaas oo horseeda dagaalkii saddexaad ee wakiillada lagu

dirirayo, kaasi oo calaamadeeya bilowga Dagaalkii Saddexaad ee Adduunka, sida lagu tusaaleeyey dagaalkii Panium ee ku jira aayadda shan iyo tobnaad.

Aayadda lix iyo tobnaad waa sharciga Axadda, sidaas darteedna laga bilaabo 2014, markii dagaalkii Yukrayn bilaabmay, sida lagu metelay aayadaha kow iyo toban iyo laba iyo toban, ilaa sharciga Axadda waxaa la dhammaystiraa hawsha ugu dambaysa ee la xiriirta shaabadaynta dadka Ilaah. Fasiraadda Jibriil ee ku jirta cutubka kow iyo tobnaad ee Daanyeel waxay matalaysaa farriinta quduusisa, ama shaabadaysa, dadka Ilaah. In xaqiiqadaas la seego waa in wax walba la seegay. Wax sii sheegidda la furay, taas oo kitaabka Muujintii loogu yeedho Muujintii Ciise Masiix, oo kitaabka Muujintuna caddeeyo in la furayo wax yar ka hor xidhitaanka wakhtiga nimcada, waa tuduc gaar ah oo ka mid ah kitaabka Daanyeel.

Markaasuu igu yidhi, Ha xidhin erayada wax sii sheegidda kitaabkan, waayo wakhtigu waa dhow yahay. Kan aan xaqa ahayni, ha sii ahaado mid aan xaq ahayn weli; kan nijaasta ahuna, ha sii ahaado nijaas weli; kan xaqa ahuna, ha sii ahaado xaq weli; kan quduuska ahuna, ha sii ahaado quduus weli. Muujintii 22:10, 11.

Maalmaha ugu dambeeya, waxaa jira wakhti cayiman oo nebiyaddii ugu dambaysay la furo, waayo aayaddu waxay leedahay, “wakhtigu waa dhow yahay.” Isla weedhaas qudheeda ee ku taal cutubka ugu dambeeya ee Muujintii ayaa sidoo kale laga helaa cutubka kowaad.

Muujintii Ciise Masiix, oo Ilaah isaga siiyey inuu addoommadiisa tuso waxyaalaha ay waajibka tahay inay dhawaan dhacaan; isaguna wuxuu u soo diray, oo malaa’igtiisii ayuu ugu muujiyey addoonkiisii Yooxanaa; kaas oo marag ka noqday ereyga Ilaah, iyo markhaatufurka Ciise Masiix, iyo wax kasta oo uu arkay. Waxaa barakaysan kan akhriya, iyo kuwa maqla erayada wax sii sheegiddan, oo xajiya waxyaalaha ku qoran dhexdeeda; waayo, wakhtigu waa dhow yahay. Muujintii 1:1–3.

Laba boqol iyo labaatan, oo sidaas darteed labaatan iyo laba, waa calaamado muujinaya isu-geynta Ilaahnimada iyo aadaminnimada; shaqada ugu dambaysa ee malaa’igta saddexaadna, taas oo ah shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afarta kun, waxaa lagu dhammaystiraa gudaha macnaha nebiyadeed ee masaalka tobanka bikradood. Bikradihii xigmadda lahaa ee maalmaha ugu dambeeya waxay la kulmeen niyad-jabkoodii ugu horreeyey 18-ka Luulyo, 2020, waxaana loo kala firdhiyey sidii lafo dhintay oo yaal jidka ku xusan Muujintii cutubka kow iyo tobnaad, ilaa Luulyo 2023, labaatan iyo laba sannadood ka dib markii habka shaabadayntu bilaabmay 2001. “Waqtigu markaas wuu soo dhowaaday,” Rabbiguna markaas wuxuu kiciyey “cod cidlada ka yeedhaya” oo farriinta ka helay Jibriil, kaas oo isaguna ka helay Masiixa, kaas oo isaguna ka helay Aabbaha.

Codku markaas wuxuu bilaabay inuu farriinta u diro kaniisadaha, waxaana lagu diray hab elektaroonig ah oo lagu akhriyi karo ama lagu maqli karo, xilligan lagu heli karo in ka badan lixdan luqadood. Qaybtii wax sii sheegidda ee la furay, taas oo ah farriintaas, waxaa laga helaa kitaabka Daanyeel.

“Buuggii la shaabadeeyey ma aha Muujintii, balse waa qaybta waxsii sheegidda Daanyeel ee la xidhiidha maalmaha ugu dambeeya. Malaa’igtii waxay amartay, ‘Laakiinse adigu, Daanyeelow, erayada xidh, oo buugga shaabadee ilaa wakhtiga dhammaadka.’ Daanyeel

12:4.” Falimaha Rasuullada, 585.

“Qaybta waxsii sheegidda Daanyeel ee ku saabsan maalmaha ugu dambeeya,” waa aayadda afartan. Keliya aayadda afartan ma aha, ee waa qaybta aayadda afartan ee la matalay ka dib wakhtiga dhammaadka ee 1989, iyo ka hor sharciga Axadda ee aayadda afartan iyo kow. Taariikhda aayadda afartan ee aan wax xusid ah ku lahayn aayadda gudaheeda lafteeda ayaa ah qaybta waxsii sheegidda ee la xiriirta maalmaha ugu dambeeya ee la shaabadeeyey, taas oo tan iyo Luulyo 2023 la furfurayey kuwii doorta inay arkaan oo maqlaan.

Aayadda afartan waxba kama diiwaangelin taariikhda ka dambaysa burburkii Midowgii Soofiyeeti ee 1989, ilaa iyo xeerka Axadda ee aayadda afartan iyo kow, hase ahaatee waxay bixisaa saldhigga nebiyadeed ee khadadka kale ee wax sii sheegiddu lagu dul dhisayo. Kuwii aan doonayn inay arkaan oo maqlaan in hab-raaca khadba khadku uu yahay hab-raaca roobka dambe ma laha awood ay ku arkaan taariikhda qarsoon ee aayadda afartan, waana taariikhdaas Muujintii Ciise Masiix, taas oo Jibriil u yimid inuu u fasiro Yooxanaa iyo Daanyeel.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

“Berooya Bawlos mar kale shaqadiisii waxa uu ku bilaabay isaga oo galay sunagogga Yuhuudda si uu injiilka Masiixa u wacdiyo. Isagu wuxuu ka yiri iyaga, ‘Kuwanu way ka sharaf badnaayeen kuwii Tesaloniika joogay, maxaa yeelay hadalkii ayay ku aqbaleen diyaar-garoom maskaxeed oo dhan, oo Qorniinnadana maalin kasta ayay baadheen inay eegaan in waxyaalahanu sidaas yihiin iyo in kale. Sidaas daraaddeed qaar badan oo iyaga ka mid ah ayaa rumaystay; sidoo kale dumar sharaf leh oo Giriig ahaa, iyo rag, oo aan yarayn.’”

“Marka runta la soo bandhigo, kuwa si daacad ah u doonaya inay sax noqdaan waxaa lagu baraarujin doonaa baadhitaan aad u taxaddar leh oo Qorniinka ah. Tani waxay dhalin doontaa natiijooyin la mid ah kuwii la socday hawlihii rasuullada ee Berea. Laakiin kuwa runta wacdiyaa maalmahan waxay la kulmaan kuwo badan oo ka soo horjeeda reer Berea. Ma burin karaan caqiidada loo soo bandhigay, hase yeeshee waxay muujiyaan diidmo aad u weyn oo ah inay baadhaan caddaymaha loo keenay taageeradooda, waxayna iska qaataan in xataa hadday run tahay ay tahay arrin aan wax badan ka jirin in ay aqbalaan iyo in kale. Waxay u haystaan in iimaankoodii hore iyo caadooyinkoodii hore ay iyaga ku filan yihiin. Laakiin Rabbiga, kan diray ergadiisa isagoo wata farriin dunida loo dirayo, wuxuu dadka kula xisaabtami doonaa sida ay ula dhaqmaan erayada addoommadiisa. Ilaah wuxuu qof kasta ku xukumi doonaa sida uu yahay iftiinka loo soo bandhigay, ha u caddaato ama yaanu u caddaanine. Waa waajibkooda inay baadhaan sida reer Berea yeeleen. Rabbigu wuxuu nebiga Hooseeca ku leeyahay: ‘Dadkaygu aqoonla’ aantu bay ku baabba’aan; maxaa yeelay, aqoontii waad diidday, anna waan ku diidi doonaa.’”

“Maskaxdii reer Berea cidhiidhi kama dhigin eex, waxayna diyaar u ahaayeen inay baadhaan oo aqbalaan runnihii rasuulladu ku wacdiyeen. Haddii dadka wakhtigeenna jooga ay raaci lahaayeen tusaalaha reer Berea ee sharafta leh, iyagoo Qorniinnada maalin kasta baadhaya, oo farriimaha loo keeno la barbar dhigaya waxa halkaas ku qoran, waxaa jiri lahaa kumanyaal daacad u ah sharciga Ilaah halka maanta mid qudha uu joogo. Laakiin kuwo badan oo qirta inay Ilaah jecel yihiin ma leh rabitaan ay uga soo jeestaan qaladka una yimaadaan runta, oo

waxay ku dheggan yihiin sheekooyinka macaan ee khiyaanada leh ee maalmaha ugu dambeeya. Qaladku maskaxda ayuu indho tiraa, wuxuuna ka fogeeyaa Ilaah; laakiinse runta ayaa maskaxda iftiimisa, naftana nolol siisa.” Sketches from the Life of Paul, 87, 88.